

Riport egy október 23-i megemlékezésről

Az idei 1956-os megemlékezés eltért az eddigiektől. 2020 előtt a tornateremben gyűltünk össze és közösen néztük meg a műsort, amely az őszi eseményeket elevenítette fel. A digitális oktatás alatt pedig egy-egy videót nézhettünk meg az osztályunkkal, amit iskolatársaink forgattak, korabeli felvételek felhasználásával. Most valami egészen új módon élhettük át az eseményeket: négy helyszínt járhattunk körbe. A könyvtárban egy helytörténeti kiállítást, az aulában a zene és a digitális múltidézés kapott helyett, a rajzteremben a korabeli mozgóképek világával ismerkedhettünk meg, a „B”-tornateremben pedig az öltözködéssel, használati tárgyakkal, fegyverekkel és a vasfüggönnyel. A 8.b, a 8.e és a 8.z osztály tanulói voltak a tárlatvezetők, akikkel izgalmas időutazáson vehettek részt a 3-8. osztályos tanulók.

Én nemcsak tárlatvezetőként vettem részt az egész napos megemlékezésen, hanem újságíróként is. Nagyon izgalmas volt helyszínről helyszínre járni és látni a többiek arcán a kíváncsiságot, miközben megismerhették az '56-os eseményeket, kicsit másként, mint azt már korábban megszokhatták.

A könyvtárban tárlatvezetés volt a Vas megyei, illetve szombathelyi eseményekről a korabeli dokumentumok tükrében, melyet **Takács Ildikó** és **Nagyné Kovács Ildikó** tanárnők állítottak össze, és ki lehetett próbálni egy korabeli egyszemélyes padot is. Azt hiszem, akkoriban nem csingáltak a diákok és igen egyenesen ültek (háttámla hiányában).

Czika Izabell 8.z osztályos tanulót arról kérdeztem, milyennek találta a helytörténeti előadást:

- Személy szerint nekem a másik három állomás tükrében egy kicsit lassú volt, de voltak benne érdekes részek is, és az is jó volt, hogy le tudtunk ülni. Persze ha ezt látom először, akkor valószínűleg nem így érzem, mert ez volt nekünk az utolsó állomás, így már igen elfáradtunk a sok információtól. De azért a repülő eltérítés az nagyon izgalmas volt! Egy az, hogy izgalmas volt hallgatni, ahogy előadták a 8.b-ek, kettő, meg akkor van a születésnapom, amikor történt. Így ezt a dátumot könnyen meg is tudtam jegyezni! A képek is tetszettek, amiket megnézegethettünk az előadás végén.

Személy szerint a legérdekesebb az a vasfüggöny része volt a kiállításnak, mert kipróbálhattuk, sikerült-e volna átjutnunk rajta, ha akkoriban úgy döntünk, elhagyjuk az országot útlevél nélkül. Az ott lévő 8.b és 8.e osztályos diákok beszámolójából tudom, hogy csak nagyon kevesen jutottak át az akadálypályán, melyet **Horváth Mirtill**

tanárnő készített. A legtöbben már az elején fennakadtak az ugrálókötelek által imitált szögesdróton, de a legnehezebb feladat mégiscsak az aknamezőn való átjutás volt. Sajnos sokan életüket veszítették volna, ha néhány évtizeddel korábban próbálkoznánk.

Ugyanitt a tornateremben **Németh Andrea** tanárnő a ruházkodási szokásokat mutatta be. Fel lehetett próbálni igazi bőr, ÁVO-s kabátot, melynek látványa rémületet keltett az emberekben, de a kor kedvelt mici sapkáját és balonkabátját is fel lehetett próbálni. Ezek mellett körberendezett asztalokon ki lehetett próbálni, hogyan nyílik egy régi bőrönd (igen nehéz feladat volt a maihoz képest), a korszak étkezési és berendezési divatjait is megismerhettük. Olyan hajsütővasat is láthattunk, amit nem biztos, hogy ma hozzá mernénk érinteni a hajunkhoz...

A legtöbben ezt az állomást tartották a legizgalmasabbnak, de mindegyiknek megvolt a maga bája, amivel beszippantott minket.

A filmtörténeti állomáson **Nagy Judit** és **Sági Manuéla** tanárnők voltak jelen a nyolcadikosokkal, ahol kézikamerákat, régi fényképezőgépeket és filmtekerceket szemlélhettek a diákok.

Vojnovity Vivien, 8.z osztályos tanuló ezen az állomáson volt tárlatvezető, ezért őt kérdeztem: Milyenek voltak a gyerekek? Hogy ítéled meg ezt az állomást?

- Egész érdeklődők egyébként. Legfőképp a kamerák, amik igazából érdeklik őket. Bár azért elmagyaráztam nekik, mi az a filmtekerce és azok funkcióját is, de azok nem maradtak meg annyira szerintem. Inkább a nagy vetítő volt a főbb szenzáció, hiszen egyből azt látja meg mindenki, ahogy belép a terembe. Mindenki egyből ó-zott, meg kérdezték, hogy egy időgépet hoztunk-e ide vagy mi ez. Igazából, ha nem ilyen irányban érdeklődnék, valószínűleg én sem tudnám, hogy mi az, amit látok (meg persze Judit néni azért sok plusz információt mondott a felkészülés során). Azt is kérdezték, hogy lehet -e használni, de sajnos ez már öreg ahhoz, hogy biztonságosan használjuk és ekkor egy kicsit mindenki csalódott lesz.

Azokból a különféle kézikamerákból melyik volt az, amit először megfogtak?

- Fegyvernek hívták először... (nevet) Egyébként ez egy manuálisan feltekerhető videó felvevő kamera az 1950-60-as évekből. Így fel kell tekerni és nyomni ezt a kis ravasz szerű dolgot és már veszi is! (mutatja be nekem a működését - a résztvevők is biztosan emlékeznek, melyikről van szó.) Az előadás alatt végig ezt a kerregő hangot lehetett hallani. Nagyon jó itt lenni és körbemutatni, miket is használtak akkor! Ráadásul a sarokban lévő vetítőlámpa igen hangulatossá teszi az itt töltött 10 perceket.

Az aulában a digitális és a retró találkozását élhettük át. **Horváth Nóra** tanárnő és osztálya a zenetörténetet mutatta be. Láthattak a résztvevők egy rádiót, ami az iskola tulajdona. Kipróbálhatták a kis kézirádiókat, hogyan lehet vele még ma is csatornát fogni, s közben végig bakelit lejátszón szólt az '50-es, '60-as évek zenéje. A tárlatvezetők beszámolója szerint volt olyan osztály, akik a táncházakról szóló résznél maguk is elkezdtek táncolni a jó kis zenére.

Szecsődi Tímea tanárnő a 8.z osztály tanulóival digitálisan utaztatta körbe a közönséget az '56-os és a 2023-as budapesti utcákon ugyanezen a helyszínen. Egy történelem órákról jól ismert térkép segítségével elkalauzoltak bennünket a nemzetközi politika színterére is, és láthattuk, milyen hosszan húzódott végig a vasfüggöny Európán.

A legizgalmasabb rész azonban itt **Nyári Gina Rozália 5.z** osztályos tanuló szerint a Sztálin szobor ledöntése volt. (Természetesen csak digitálisan.)

- Nagyon jól érzem magam és nagyon tetszik eddig minden! A zene nagyon jó, a tabletek is érdekesek, de az, hogy egy teherautó segítségével le lehet dönteni a szobrot, ami a rendszer jelképe volt, nagyon izgalmas! Sokat játszik szerintem az iskolás korosztály számítógépes játékokkal, úgyhogy nekünk biztos könnyebb feladat ez, mint amilyen 1956-ban volt az embereknek.

Köszönjük tanárainknak és diáktársainknak ezt az igazán nagyszerű megemlékezést!

Kellően fárasztó volt 6 órán keresztül, egy órában 3-4-szer előadni a részüket.

Írta: Németh Dóra, 8.z